

แนวปฏิบัติในการรักษาวินัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตการศึกษา 8

นางสาวปาริชาติ เกษมเสนาะ

003795

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

มัตติวิद्याลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

116552192

PRACTICAL DISCIPLINARY MEASURE OF SECONDARY SCHOOL

TEACHERS IN EDUCATIONAL REGION 8

Miss Parichat Kasemsanua

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวปฏิบัติในการรักษาอนามัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตการศึกษา ๘

โดย

น.ส. ปาริชาติ เกษมเสนาะ

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

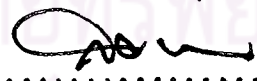
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย Tantimeth

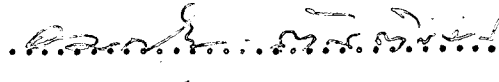
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประกฤษณ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. อัญญา คุปรัตน์)

..... กรรมการ
(นายสุวรรณ จันทร์สม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย tantimeth)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวปฏิบัติในการรักษาวินัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตการศึกษา 8

ชื่อ นิสิต นางสาวปาริชาติ เกษมเสนาะ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันทิเมธ

ภาควิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องวินัยและการรักษาวินัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติในการรักษาวินัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัยและการรักษาวินัยของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา
4. เพื่อหาแนวปฏิบัติในการรักษาวินัยจากความเข้าใจของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ ตัวอย่างประชากรประกอบด้วยผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8 จำนวน 523 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 471 ฉบับ

คิดเป็นร้อยละ 90.06 ซึ่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 61 ฉบับ อาจารย์จำนวน 410 ฉบับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมีเนื้อหา 4 ตอนคือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยและการรักษา วินัย ตอนที่ 3 วิธีปฏิบัติในการรักษาวินัย ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการ รักษาวินัย

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าซี (Z-test)

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีอายุราชการต่ำกว่า 6 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี

2. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัยและการรักษาวินัย

2.1 สักส่วนของจำนวนผู้บริหารและอาจารย์ที่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องวินัยและการรักษาวินัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัยและการรักษาวินัยของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์มีระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัย และการรักษาวินัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. วิธีปฏิบัติในการรักษาวินัย

3.1 ผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่ปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบวินัย

ที่กำหนด

3.2 การปฏิบัติในการรักษาวินัยในหน่วยงานของผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับโรงเรียน ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

4. ผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าการจัดสวัสดิการของหน่วยงาน การขาดความรุ้ความเข้าใจในเรื่องระเบียบวินัย และขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการรักษาวินัย

แนวปฏิบัติในการรักษาวินัยของข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย สิ่งที่ต้องปรับปรุงเกี่ยวกับตัวผู้บังคับบัญชา เกี่ยวกับตัวผู้ใต้บังคับบัญชา และเกี่ยวกับองค์การ กลางบริหารงานบุคคล รวมทั้งแนวปฏิบัติในการรักษาวินัย อันประกอบด้วย การเลือกสรร เพื่อบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการ การบำรุงรักษามูลดากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พจนจากงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title : Practical Disciplinary Measure of Secondary
School Teachers in Educational Region 8.

Name : Miss Parichat Kasemsanua

Thesis Advisor : Assistant Professor Amornchai Tantimedh, Ph.D.

Department : Educational Administration

Academic Year : 1981

ABSTRACT

Purposes of the Research:

1. To study the secondary school personnels' disciplinary understanding and maintainance.
2. To study the secondary school personnels' disciplinary practices.
3. To compare the administrators' disciplinary understanding with the teachers'.
4. To find the practical disciplinary measure for the secondary school personnels .

Methods and Procedures:

Survey method was used in this research. The subjects involved in this research were administrators and teachers of the

secondary schools in educational region 8. Five hundred and twenty-three questionnaires were distributed to the respondents and four hundred and seventy - one questionnaires or 90.06 percents of those questionnaires were completed and returned.

The questionnaires used in this study consist of four parts. They were respondents' personal information, disciplinary understandings, disciplinary practices, and suggestions.

Percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test and Z-test, were used to analyse the data.

Findings:

1. Personal Information: The respondents were mostly female, age between twenty-one to thirty, years of service under six, and Bachelor Degree graduated.

2. Disciplinary understandings

2.1 The ratio of the administrators' and teachers' disciplinary understandings was significantly different at .01 level.

2.2 The administrators' and teachers' disciplinary understandings were in moderate level and significantly different at .01 level.

3. Disciplinary practices

3.1 Most of the administrators and teachers followed the determined disciplines correctly.

3.2 Most high level administrators⁰ and secondary school administrators' disciplinary practices were moderate.

4. Disciplinary problems created by poor organization welfare, lack of disciplinary understandings, and poor personnels' morale.

Practical disciplinary measure for secondary school personnels consist of the improvement of administrators, teachers, and Central Personnel Administration Organization. Additionally, disciplinary practices which includes recruitment, maintainance, development, and retirement, is also proposed.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้วิจัย ท่านได้ให้ความกรุณาเอาใจใส่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะมาตลอด นอกจากนี้ คุณจำลอง เวศอุไร เลขาธิการคุรุสภา ซึ่งเป็นคุณลุงของผู้วิจัย ท่านได้กรุณาให้คำแนะนำที่มีคุณค่ายิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์จรูญ มีสินทร์ อาจารย์ประสิทธิ์ ศรีสารคาม อาจารย์วินัย พิณรัฐ และ คุณสงวน ทองดี ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะอย่างดียิ่งในการสร้างแบบสอบถามสำหรับการวิจัย ขอขอบคุณ คุณสุจินต์ เวศอุไร คุณวีระชาติ นักสอนคุณสังคมและคุณบุญไผ่ มีกิตติ รวมทั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และคณะอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียน ซึ่งได้ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความรัก ความเมตตาของคุณพ่อคุณแม่ และความมีน้ำใจของคุณวิลาศ จันทร์ทิม ที่ได้ความเอาใจใส่และสนับสนุน ทำให้ผู้วิจัยมีพลังและกำลังใจมุ่งมั่นทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จเรียบร้อย

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
ปาริชาติ เกษมเสนาะ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กันยายน 2524

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ท
รายการแผนภูมิประกอบ	ก
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมุติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย	9
2 บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
วินัยข้าราชการครู	11

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	การรักษาวิสัย	15
	ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
3	วิธีดำเนินการวิจัย	26
	วัตถุประสงค์	26
	การสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากร	26
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
	การวิเคราะห์ข้อมูล	34
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
	ลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของ ผู้ตอบแบบสอบถาม	38
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจใน เรื่องวิสัยและการรักษาวิสัย	44
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการรักษาวิสัย ..	55
	ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการ รักษาวิสัย	69
	ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการ รักษาวิสัย	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	78
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	78
	สมมุติฐานของการวิจัย	78
	วิธีดำเนินการวิจัย	79
	สรุปผลการวิจัย	80
	อภิปรายผลการวิจัย	87
	ข้อเสนอแนะ	100
	บรรณานุกรม	109
	ภาคผนวก	115
	ภาคผนวก ก. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวินัยของข้าราชการครู	116
	ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม และ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	126
	ประวัติผู้เขียน	149

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนตัวอย่างประชากรจำแนกตามจังหวัด อำเภอ โรงเรียน และ กลุ่มตัวอย่าง 28
2	จำนวนคอบแบบสอบถามจำแนกตามโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่าง 33
3	จำนวนคอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ 39
4	จำนวนคอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ 40
5	จำนวนคอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุราชการ 41
6	จำนวนผู้บริหารจำแนกตามระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งปัจจุบัน ... 42
7	จำนวนคอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา 43
8	การเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีความรู้ความเข้าใจ ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องกรณีความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง 45
9	การเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีความรู้ความเข้าใจ ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องกรณีความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรง 48
10	การเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีความรู้ความเข้าใจ ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องการรักษาวินัย 51
11	การเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีความรู้ความเข้าใจ ถูกต้องในเรื่องวินัยและการรักษาวินัย 53
12	การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัยและการรักษาวินัย ของผู้บริหารและอาจารย์ 54
13	การยอดของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ เมื่อมาปฏิบัติ งานสายกว่ากำหนด 56

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14	การอดละของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติเมื่อมีความจำเป็น ต้องออกนอกโรงเรียนในเวลาราชการ 57
15	การอดละของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติเมื่อมีความจำเป็น กองดาภิจ 58
16	การอดละของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติเมื่อได้รับคำสั่งให้ ปฏิบัติเวรยามร่วมกับเพื่อนอีก 2 คน ทิศตอกัน 3 คืน 59
17	การอดละของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติเมื่อต้องการเก็บ เงินคากิจกรรมในการเรียนการสอนจากนักเรียน 60
18	การอดละของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติเมื่อผู้บังคับบัญชา ขอรองให้เซ็นชื่อในใบเบิกเงินคารักษาพยาบาลเพื่อนำเงินมา รักษานักเรียนที่กำลังป่วย 61
19	การอดละของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติเมื่อได้รับแต่งตั้ง เป็นกรรมการรวมพิจารณาความคิดความชอบประจำปีแล้วมีเพื่อนครู ถามถึงผลการพิจารณา 62
20	การอดละของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติในการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรเมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งขอรองให้ช่วยเป็นหัวคะแนน 63
21	การอดละของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติเมื่อเห็นเพื่อนครู เจตการพนัน 64
22	แสดงคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติใน การรักษาวินัยในหน่วยงาน 65

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	คะแนนเฉลี่ยความถี่เห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ในการรักษาวินัย	70
24	ข้อเสนอแนะของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการรักษาวินัย	72
25	ข้อเสนอแนะของอาจารย์เกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการรักษาวินัย	74

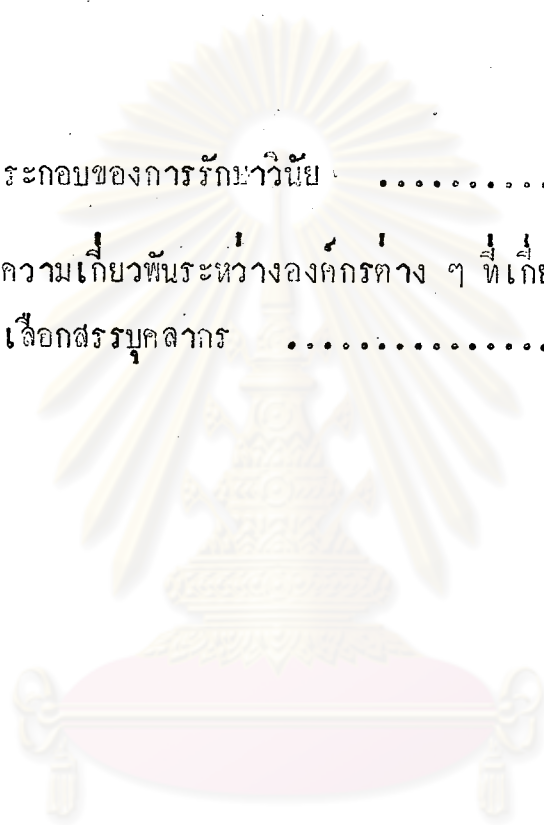
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

1	องค์ประกอบของการรักษาวิสัย	21
2	แสดงความเกี่ยวพันระหว่างองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ เลือกสรรบุคลากร	104

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย